

Holland Festival '75

Hedendaagse Hongaarse muziek

Amsterdam – Concertgebouw
woensdag 11 juni 1975 – 20.15 uur
Den Haag – Diligentia
donderdag 12 juni 1975 – 20.15 uur

Hedendaagse Hongaarse muziek

Ilona Maros, zang
Adam Fellegi, piano
János Négyesy, viool
Tihamér Elek, fluit
Márta Fábrián, cimbalom
Attila Bozay, cither

programma

György Kurtág
1926–	Acht stukken, op. 3 (1960)
voor piano
Miklós Kocsár
1933–	Lamenti (1966/67)
cyclus voor zangstem en piano
op teksten van Federico García Lorca
László Kalmár
1931–	Monologo nr. 3 (wereldpremière)
voor fluit
Zsolt Durkó
1934–	Microstructures
voor piano
György Kurtág
1926–	Erinnerung an einen Winterabend,
op. 8 (1969)
vier fragmenten voor sopraan, viool en
cimbalom op teksten van Pál Gulyás

pauze

Attila Bozay
1939–	Improvisations
voor cither
Miklós Kocsár
1933–	Repliche
voor fluit en cimbalom
István Láng
1933–	Flashes
voor viool
György Kurtág	Splinters
voor cimbalom
László Sáy
1940–	Kwartet
voor zangstem, fluit, viool en cimbalom

Toelichting

Zoals het in Frankrijk een hele tijd heeft geduurd voordat de componisten-generatie, die Debussy en Ravel opvolgde, aan het woord kwam, hebben de jonge toondichters in Hongarije, misschien in nog grotere mate, hinder ondervonden bij hun ontplooiing door de kostbare doch tevens drukkende erfenis van Bartók en Kodály. Bovendien heeft de ongekende opbloei van de folklore en de heroïsche strijd van Kodály en zijn discipelen om deze in het Hongaarse muziekleven te integreren ongetwijfeld een langdurige invloed op de componerende jeugd uitgeoefend.

In de na-oorlogse jaren, toen de gehele internationale componistenwereld zich naar hartelust nieuwe wegen baande, de tonaliteit afzwoer en de Webernianse principes als de enige uitweg ging beschouwen – denk aan de eerste pogingen van de Gaudeamus-groep in Nederland – bleven de Hongaarse componisten (ook van de jongere generatie) getrouw aan de sterk folkloristisch getinte schrijfwijze en aan de tonaliteit. Pas in de loop der zestiger jaren kregen zij aansluiting met hun collega's uit het Westen, die intussen, de dorre principes der dodecafonie ontgroeid, met allerlei andere soorten experimenten bezig waren. Zodoende is het dreigende gevaar van de eerste fase der Webernianse periode, namelijk het vervallen in een soort muzikaal esperanto, de Hongaren bespaard gebleven. Sinds die tijd slaan de hedendaagse Hongaarse componisten geen slecht figuur in de huidige constellatie, waarbij opvalt, dat ze er steeds zorg voor dragen, om de nog altijd aanwezige neiging tot het gebruik van uniforme, internationaal gebezigde formules te vermijden, enerzijds door een slechts spaarzame aanwending van folkloristische elementen en anderzijds door een veelvoudig gebruik van het bij uitstek nationaal instrument, het cimbalom.

Op deze kamermuziekavond van hedendaagse Hongaarse muziek hoort men tien werken van zeven componisten, wier leeftijd varieert tussen 35 en 50 jaar. György Kurtág, de oudste onder hen, is met drie stukken vertegenwoordigd. Hij heeft een reeks indrukwekkende leermeesters gehad – Weiner, Kadosa, Veress en Farkas in Hongarije en Milhaud en Messiaen in Parijs – en is ook als concertpianist bekend.

Van Miklós Kocsár hoort men twee werken; hij studeerde compositie bij Ferenc Farkas, die in Hongarije als opvolger van Kodály als de meest vooraanstaande pedagoog wordt beschouwd. Hij is thans hoofd van het folklore-departement bij de Hongaarse Radio en tevens doceert hij theorie en compositie op het Béla Bartók-conservatorium te Boedapest.

László Kalmár is de eerste prijswinnaar van het koorconcours der Kodály-foundation (1967), die hem door een Nederlandse jury, bestaande uit Frank Martin, Felix de Nobel en ondergetekende, werd toegekend. Hij kreeg zijn compositielessen bij Ervin Major en Farkas en is thans hoofd van de Ver. Hongaarse Muziekuitgevers. Zijn compositie *Monologo nr. 3* beleeft vandaag haar wereldpremière. Zolt Durkó, een leerling van Farkas en Goffredo Petrassi, heeft met zijn *Strijkkwartetten I en II* prijzen gewonnen in Montreal en Boedapest; hij is al twee keer met de Erkel-prijs*) onderscheiden.

Attila Bózáy, eveneens een leerling van Farkas, zal zijn *Improvisaties voor cither* zelf voordragen.

István Láng, een leerling van János Viski en Ferenc Szabó, is nu muziekdirecteur van het Hongaarse Poppentheater en hoofdleraar op de Academie van Muziek te Boedapest.

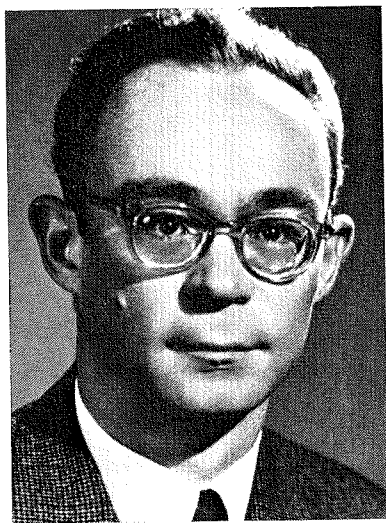
Tenslotte László Sáry, de jongste van de groep, had compositieles bij Endre Szervánszky en is thans werkzaam in de Studio voor Nieuwe Muziek te Boedapest.

Géza Frid

*) Een hooggewaardeerde Hongaarse staatsprijs voor componisten, genoemd naar de componist Franz Erkel (1810–1893).

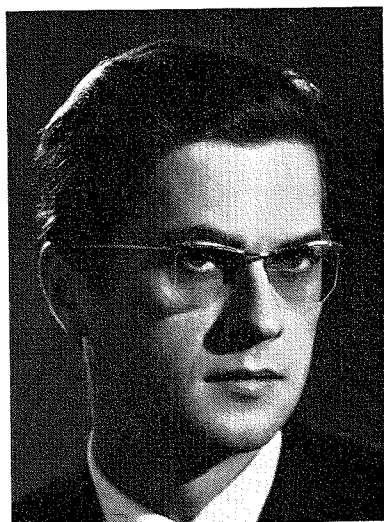
Györg Kurtág

Laszlo Kalmár

István Láng

Zsolt Durkó

László Sáy

Miklós Kocsár

Attila Bozay

Márta Fábán

Ilona Maros

Ilona Maros werd geboren in Boedapest en studeerde in haar geboortestad en in Stockholm. Gedurende het seizoen 1967-68 was zij geëngageerd bij de Wiener Kammeroper. Zij trad op in Scandinavië en andere Europese landen. Haar repertoire omvat zowel barokmuziek als klassieke muziek en hedendaagse werken. Zij verleende haar medewerking aan ca. 20 eerste uitvoeringen van hedendaagse Zweedse werken, zij woont thans in Zweden.

Adam Fellegi

De pianist Adam Fellegi werd in 1941 geboren en kreeg zijn opleiding aan de Franz Liszt-academie in Boedapest. Na zijn studie voltooid te hebben won hij de eerste prijs van het Internationaal Cultureel Centrum in Wenen en in 1974 won hij de tweede prijs op het Arthur Rubinstein-concours in Rio de Janeiro. In Hongarije en andere Europese landen gaf hij talrijke recitals en concerten en hij trad op voor belangrijke Europese radiostations als de BBC, de Westdeutsche Rundfunk, de NCRV en andere. Hij heeft zich speciaal toegelegd op 20ste-eeuwse en avantgarde-muziek.

János Négyesy

János Négyesy werd in 1938 in Boedapest geboren en begon zijn vioolstudie op vierjarige leeftijd. Twee jaar later al werd hij toegelaten tot de Franz Liszt Muziekacademie en trad hij voor het eerst in het openbaar op. Toen hij 15 jaar oud was was hij voor het eerst solist bij een orkestconcert. Hij won verscheidene internationale concoursen. In 1964 werd hij als docent aangesteld aan de muziek-academie van Pécs en van 1970-74 maakte hij als concertmeester deel uit van het Berlijns Radio Symfonie-orkest. Sindsdien treedt hij uitsluitend solistisch op.

Tihamér Elek

Tihamér Elek werd geboren in 1949 en begon zijn muzikale loopbaan al op zeer jonge leeftijd. In 1970 voltooide hij zijn opleiding tot fluitist aan de Franz Liszt-academie in Boedapest. Vervolgens werd hij aangesteld bij het symfonie-orkest van de Boedapester Staatsopera en reeds na een half jaar kreeg hij de functie van solo-fluitist. Hiernaast maakt hij deel uit van het Boedapester Kamerorkest en het Filharmonisch orkest van Boedapest.

Márta Fábíán

Reeds vanaf haar achtste jaar bespeelt Márta Fábíán de cimbalom. Zij werd opgeleid aan het Bartók-conservatorium en de Franz Liszt-academie in Boedapest bij Ferenc Gerencsér. Door haar uitzonderlijke begaafdheid inspireerde Márta Fábíán vele Hongaarse en buitenlandse componisten tot het schrijven van muziek voor haar instrument. Zij trad inmiddels op in de belangrijkste Europese landen, o.a. tijdens het festival van Zagreb, de Warschauer Herbst, en het ISCM-festival in Graz. Sinds 1967 is zij als soliste verbonden aan het Dansensemble van de Hongaarse staat.

Attila Bozay

Attila Bozay werd in 1939 geboren en studeerde compositie bij Ferenc Farkas. In 1968 bracht hij een jaar in Parijs door. Vele van zijn werken verwierven internationale bekendheid, zo verwierf zijn 'Improvisations' voor cither solo, door hem zelf uitgevoerd, de vierde plaats bij het International Rostrum of Composers in 1974, en 'Two movements' voor hobo en piano werd tijdens het Londense ISCM-festival in 1971 ten doop gehouden door Heinz Holliger en Klára Körmendi.

Amsterdam
Doopsgezinde Kerk
vrijdag 13 juni 1975 – 20.15 uur
Scheveningen – Kurzaal
zondag 15 juni 1975 – 11.30 uur

Spaanse Barokmuziek

Montserrat Figueras, sopraan
Jordi Savall, viola da gamba
Ton Koopman, clavecimbel

Amsterdam – Concertgebouw
maandag 16 juni 1975 – 20.15 uur

Amsterdam Sinfonietta

dirigent Willem Frederik Bon
solist Frank van Koten, hobo
werken van Nico Schuyt,
Willem Frederik Bon, Geert van Keulen
en Rob du Bois

de componisten zullen hun werken zelf mondeling toelichten

Amsterdam – Concertgebouw
zondag 15 juni 1975 – 20.15 uur
Amsterdam – Theater Carré
woensdag 18 juni 1975 – 20.15 uur
Scheveningen – Kurzaal
donderdag 19 juni 1975 – 20.15 uur

Philip Glass Ensemble

Scheveningen – Kurzaal
vrijdag 20 juni 1975 – 20.15 uur
Amsterdam – Concertgebouw
zondag 22 juni 1975 – 20.15 uur

Nederlands Blazers Ensemble

dirigent Giuseppe Sinopoli
solisten Jane Manning en Judith Nelson,
sopraan
John Patrick Thomas, countertenor
Paul Sperry, tenor
keuze uit werken van
Andrea en Giovanni Gabrieli,
Veggio, Maderna, Porta/Sinopoli,
Sinopoli en Mozart